

**Atzinums par biotopiem
zemesgabalos Rīgā, Kantora iela 10,
kadastra Nr. 0100-106-2132; 0100-106-2134**

Lokālpilnvarotāja izstrādei zemesgabalos Rīgā, Kantora iela 10, kadastra Nr. 0100-106-2132, 14 456 m² un 0100-106-2134, 1937 platībā m² (lokālpilnvarotāja teritorijā privātmāju apbūvei plānots izveidot 8 zemesgabalus) 2015. gada 2.martā veikts teritorijas apsekojums, lai noteiktu īpaši aizsargājamus biotopus, kas iekļauti MK 05.12.2000. noteikumos Nr. 421 „Noteikumi par īpaši aizsargājamu biotopu sarakstu” un īpaši aizsargājamas augu sugas, kas iekļautas MK14.11.2000. noteikumos Nr. 396. „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo sugu sarakstu” un iezīmētu īpaši aizsargājamo sugu un biotopu atradnes, ja tādas teritorijā atrodas. Teritorija ar maršrutu metodi apsekota piemērotos laika apstākļos, apmācies, fragmentāri saglabājusies sniega sega.

Atzinums par dabas vērtībām apsekotajā zemesgabalā sagatavots vadoties pēc Latvijas Biotopu klasifikatora (Kabucis (red.), 2001) un ieteikumiem ekspertu atzinuma saturam, ko nosaka MK noteikumi Nr.925, 30.09. 2010. (izdoti saskaņā ar *Sugu un biotopu aizsardzības likuma* 4.panta 17.punktu) par sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturu un tajā ietvertajām minimālajām prasībām. Eiropas Kopienas valstīs nozīmīgie īpaši aizsargājami biotopi tiek noteikti atbilstoši metodikai, kas ieteikta rokasgrāmatā „Eiropas nozīmes aizsargājami biotopi Latvijā” (Auniņš (red.), 2013).

Apsekotie zemesgabali atrodas Mārupītes un Tēriņu strauta labajā krastā. Lokālpilnvarotāja teritorijā ietilpst Mārupītes un Tēriņu strauta ieleju daļas un Tēriņu strauta ietekas vieta Mārupītē.

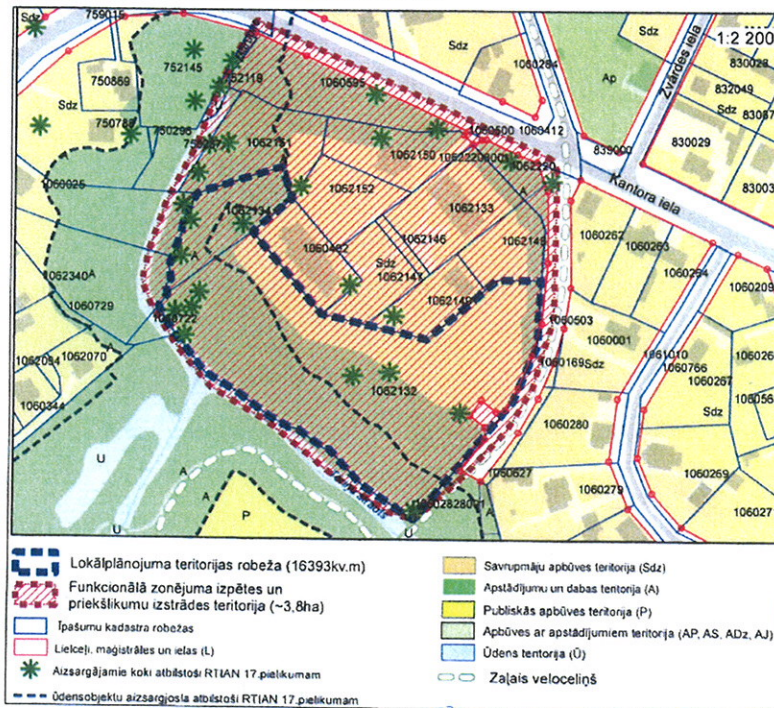
Zemesgabalu teritoriju veido 2 nosacītas daļas – reljefā līdzenās platības apkārt Bierīņu muižai (parkveida biotops) un Tēriņu strauta un Mārupītes ieleju daļas (dabisks biotops). Abas daļas nodala dabiska robeža - krasta krants. Apbūvi plānots izvietot teritorijas līdzenajā, parkveida biotopa daļā (1., 2.attēls). Zemesdabā šeit raksturīgas nezāliņu un ruderālu augtņu sugas – izplatītas parastā vībotne, parastā kamolzāle, lielā strutene, izplatījusies par agresīvu sugu atzītā kanādas zeltgalvīte.

Apsekotā zemesgabalu platībā ietilpst Bierīņu muižas apstādījumu daļa – parkveida lapu koku (liepas, kļavas, vīksnas, bērzs, lapegle, parastā priede) stādījumi. Koki sasnieguši nozīmīgu vecumu un apjomu, daļa no tiem atbilst dižkoku un īpaši aizsargājamo koku kategorijai. Apsekojuma laikā konstatēts, ka viena priede ir nesen izgāzusies. Detalizētu koku inventarizāciju veikusi SIA „Latvijas koku konsultants”. Atsevišķus mazvērtīgākus koku un stubeņus pieļauts izcirst. Saudzējamo koku un dižkoku izvietojuma shēma un koku stāvokļa novērtējums dots SIA „Latvijas Koku konsultants” sagatavotajā atzinumā. Lokālpilnvarotāja ierosinātāji SIA „Bierīņu parks” un SIA „Eiromāja 4”, lokālpilnvarotāja izstrādātājs SIA „Damsijas” ņēmuši vērā aizsargājamo koku izvietojumu plānojot pievadceļus (1.pielikums).

Ekoloģiski un bioloģiski nozīmīgas ir Tēriņu strauta un Mārupītes veidotie gan dabiskie, gan vietām pusdabiskie biotopi, jo īpaši – mazo upīšu ieleju un slapjo mežu (melnalkšņu) biotopi. Lokālpilnvarotāja teritorijā sastopams aluviāls melnalkšņu palieņu mežs, kurā ornitologs R.Lebuss 2014. gada apsekojumā atkārtoti konstatējis vidējā dzeņa klātbūtni. Lai gan urbanizētajos apstākļos zemesdabā sugu sastāvs neatbilst tipisku dabisku aluviālu palieņu mežu raksturīgajām augu sabiedrībām, kopumā upīšu ieleju slapjo mežu biotopi ar pārplūstošām laucēm, pilsētas teritorijā, vērtējami ar augstu ainavisko un ekoloģisko nozīmi.

Nemot vērā mežaudzes vecumu un struktūras, biotops atbilst Latvijā īpaši aizsargājama biotopu veidam „1.11. Aluviāli krastmalu un palieņu meži” (<http://likumi.lv/doc.php?id=13405>). Šis biotopu veids atbilst Eiropas Kopienas valstīs prioritāri īpaši aizsargājamo biotopu kategorijai „91E0* Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)”, variants „91E0*_1, Šauras koku joslas, kur dominē melnalksnis un kas ir tiešā saskarē ar ūdenstecēm” (Auniņš, 2013).

LOKĀLPLĀNOJUMA TERITORIJAS ROBEŽA

1. attēls. Lokālplānojuma teritorijas robeža

(http://www.rdpad.lv/uploads/news/071114/03_robeza_Nr.1736.pdf).

2. attēls. Biotopu veidi apsekotajā teritorijā.

Teritorijas turpmākajā attīstībā (apsaimniekošanā) nepieciešams saglabāt Mārupītes un Tēriņu strauta ieleju ekoloģisko integritāti, nesadalot platību ar žogiem, jo īpaši, ņemot vērā, ka apbūvei vai piemājas dārziņa ierīkošanai šīs platības nav piemērotas. Nav pieļaujama ieleju uzbēršana, aizbēršana, ūdensteču nosprostošana, pārrakšana, piegružošana vai jebkāda cita darbība, kas ir pretrunā Mārupītes un Tēriņu strauta ieleju un mežu biotopu ilgtspējīgai attīstībai. Mārupītes un Tēriņu strauta ielejas saglabājamās un apsaimniekojamās kā dabas pamatne.

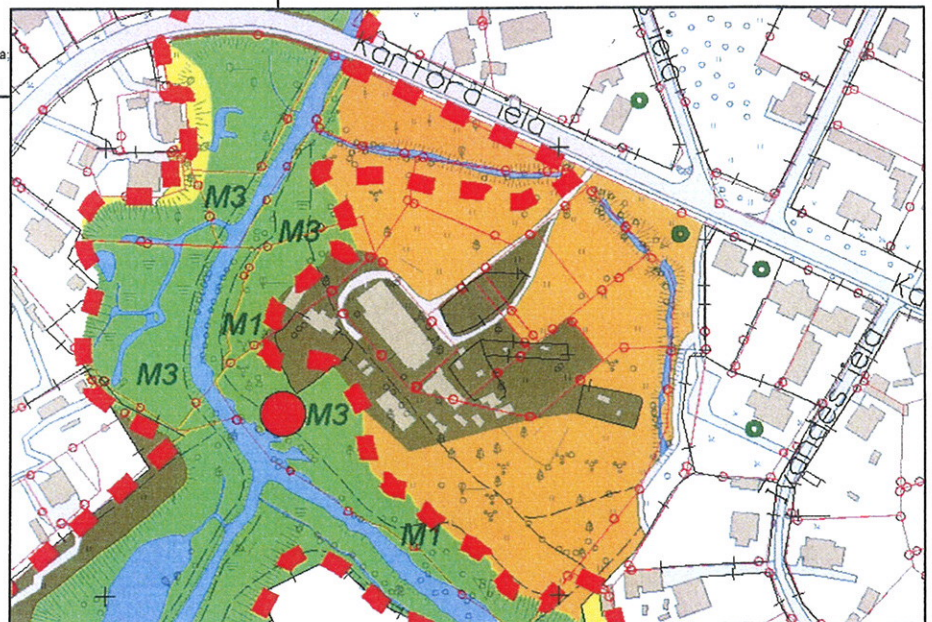
Detalizētu pētījumu par Mārupītes dabas vērtībām 2004.-2005. gadā izstrādāja Latvijas Dabas fonds, iesakot veidot Mārupītes dabas parku. Lokālplānojuma teritorija daļēji ietilpst, daļēji tieši piekļaujas ieteiktai Mārupītes dabas parka teritorijai (3. attēls). Pētījumā atzīts, ka Mārupītes posms starp Codes un Kantora ielām ir bioloģiski vecākā un vērtīgākā potenciālā parka daļa.

1. karte. Biotopu grupas un retās sugas

Apzīmējumi:

● Zīdainā makstene	--- Potenciālā parka robeža
● Zaļais vītogrāuzis	--- Rīgas pilsētas robeža
● Vītolu slaidkoksngrauzis	--- Zemes īpašumu robežas
● Vidējais dzenis	--- Žogi
○ Aizsargājami koki	--- Dzelzceļš
● Koki, vietējas nozīmes dabas pieminekļi	--- Ielas
■ Parki un apstādījumi	--- Takas
■ Dārzi	--- Ēkas
■ Ruderāli biotopi	■ Ūdenstece, ūdenstilpes
■ Dabiski biotopi	

M1 - Jauktu koku gārša; M2 - Meļņaiķšņu slapjā gārša;
M3 - Meļņaiķšņu dumbrājs, P1 - Šaurlāpu skārenes plāva;
P2 - Plāvas lapsastes plāva; P3 - Augsto grīšļu plāva;
P4 - Krasīmalas grīšļa plāva; P5 - Plāvas auzenes plāva

2. attēls. Biotopu veidi un Mārupītes dabas parka robeža, kas ieteikta LDF pētījumā „Mārupītes dabas kompleksa izpēte un ieteikumu izstrāde potenciālā parka turpmākai apsaimniekošanai”.

Lokālpilnvarotājam teritorijā nav izveidoti mikroliegumi sugu vai biotopu aizsardzībai, nav ziņu par aizsargājamo augu sugu atradnēm. Zemesgabaliem tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija ir Natura 2000 vieta, dabas parks „Beberbeķi”, apmēram 8 km uz ZR (<http://www.daba.gov.lv/>...).

Secinājumi:

1. Zemesgabalos Kantora ielā 10, kadastra Nr. 0100-106-2132; 0100-106-2134, zemesgabalu platība 14 456 m² un 1937 m² konstatēti ruderāli biotopi, parkveida biotops un Latvijā īpaši aizsargājams biotops „Aluviāli krastmalu un palieņu meži”, kas atbilst ES īpaši aizsargājama biotopa „91E0* Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)” kategorijai.
2. Lokālpilnvarojuma teritorijā nav izveidoti mikroliegumi sugu un biotopu aizsardzībai, lokālpilnvarojuma teritorija nerobežojas ar mikroliegumiem un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.
3. Teritorijā konstatēto dižkoku un vērtīgo koku izvietojums un raksturojums dots SIA „Latvijas koku konsultants sagatavotajā atzinumā „Koku inventarizācija. Kantora iela 10. Rīga”. Atbilstoši rekomendācijām veicami koku aizsargāšanas un apsaimniekošanas pasākumi.
4. Zemesgabalu turpmākajā apsaimniekošanā nav pieļaujama Mārupītes un Tēriņu strauta ieleju biotopu bojāšana. Ieleju daļās nevajadzētu izvietot žogus. Mārupītes un Tēriņu strauta ielejas līdz krasta krantij saglabājamās kā dabas pamatnes.

Lokālpilnvarojuma teritorijā nav nepieciešams veikt papildus slapjo mežu biotopu kvalitātes izvērtēšanu aktīvās veģetācijas sezonā, jo konkrētajā sezonā konstatējamo aizsargājamo sugu esamība vai neesamība konkrētajās platībās nemainīs biotopa nozīmi Mārupītes ielejas kontekstā. Aizsargājamo biotopu platībās pieļaujama tikai tāda saimnieciskā darbība, kas saistīta ar biotopa uzturēšanu un tā kvalitātes uzlabošanu, nav pieļaujama šo platību apbūve, ielejas aizbēršana, nepamatota koku izciršana.

Izmantotā literatūra:

1. Auniņš A.(red.) 2013. Eiropas Savienības aizsargājami biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata, 2.precizēts izdevums. Rīga, LDF, 359. lpp.
2. Kabucis I. (red.) 2001. Latvijas biotopi. Klasifikators. LDF, Rīga, 82.lpp.
3. Mārupītes dabas kompleksa izpēte un ieteikumu izstrāde potenciālā parka turpmākai apsaimniekošanai. 2005, LDF.
4. Koku inventarizācija. Kantora iela 10. Rīga. 2014, SIA „Latvijas koku konsultants”.
5. <http://www.daba.gov.lv/public/>
6. <http://www.rdpad.lv/services/deliberative/article.php?id=108370>
7. dažāds kartogrāfiskais materiāls

03.03.2015.

Sugu un biotopu eksperte
Dr.ģeogr. Inese Silamiķele

(vaskulāro augu, mežu un virsāju, purvu, zālāju
biotopu eksperta sertifikāts Nr.019., 02.07.2013, derīgs līdz 01.07.2018)
tālr. 29295558

Inese Silamiķele

